

Apel krakowian o czyste powietrze [FOTO]

2015-11-14

Kilkaset osób utworzyło w Krakowie SOS dla powietrza. Napis powstał w Rynku Głównym w samo południe. Krakowianie wystosowali także apel o skuteczniejszą walkę ze smogiem.

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski w trosce o jakość krakowskiego powietrza wspiera wszelkie działania mające na celu jego poprawę. Wspiera również apel kierowany w tej sprawie do Sejmiku Województwa Małopolskiego i władz państwowych.

Wieloletnie zaniedbania dotyczące działań mających na celu poprawę jakości powietrza doprowadziły do tego, że Kraków należy do najbardziej zanieczyszczonych miast Europy. Zatrute krakowskie powietrze prowadzi do wielu śmiertelnych chorób – nowotworów, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, zatorów czy zawałów. Każdego roku z powodu dramatycznego zanieczyszczenia powietrza umiera przedwcześnie kilkuset mieszkańców naszego miasta – ludzi starszych i młodszych. Krakowskie powietrze wpływa niekorzystnie na rozwój płodu, obniża odporność u najmłodszych, ogranicza ich możliwości kognitywne. Nie dziwi fakt, że coraz więcej młodych ludzi decyduje się na emigrację smogową daleko od Krakowa. Mylą się ci którzy myślą, że podobna emigracja nie będzie dotyczyć firm lokujących siedziby w smogowej stolicy Europy – one też zatrudniają ludzi, którzy chcą żyć w czystym środowisku.

Fatalna jakość powietrza stała się znakiem rozpoznawczym nie tylko Krakowa, lecz całej Małopolski. Kraków podtruwany jest przez gęsto zabudowane tereny otaczające nasze miasto, a niska emisja od lat pozostaje poza jakąkolwiek kontrolą. Fakt że właściciele budynków mogą bezkarnie wypuszczać do atmosfery ogromne ilości pyłu, rakotwórczego benzo(a)pirenu i innych szkodliwych związków jest bulwersujący.

Kolejnym poważnym źródłem zanieczyszczenia krakowskiego powietrza jest transport samochodowy. Jest on główną przyczyną zanieczyszczenia tlenkami azotu i pokaźnym źródłem pyłów zawieszonych. Masowa motoryzacja postępująca w Krakowie pogłębia problem smogu. Podczas gdy miasta europejskie aktywnie walczą z zanieczyszczeniami samochodowymi, wprowadzając strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej, my możemy jedynie stwierdzić, iż „nie da się” – w Polsce nie ma odpowiednich narzędzi prawnych, które samorządy mogłyby w tym celu wykorzystywać.

Nie bez znaczenia dla naszego powietrza pozostają emisje przemysłowe, pochodzące z fabryk i elektrowni. Przy tak fatalnej jakości powietrza powinny one podlegać szczególnej kontroli, a informacja na bieżąco powinna być przekazywana mieszkańcom.

Ogromnym problemem jest też polityka przestrzenna miasta, która pozwala zabudowywać korytarze przewietrzania. Pomimo licznych apeli o zaprzestanie tego procesu, ciągle powstają kolejne inwestycje uniemożliwiające skuteczne przewietrzanie miasta.

Dotychczasowe działania antysmogowe są dalece niewystarczające i nie zapewnią poprawy jakości powietrza w najbliższych kilkunastu latach. Postęp w realizacji programów ochrony powietrza na

terenie naszego województwa jest praktycznie zerowy.

Dlatego też my, mieszkańcy Krakowa apelujemy do:

NISKA EMISJA

- Sejmiku Województwa Małopolskiego o niezwłoczne przyjęcie uchwały antysmogowej dla Krakowa.
- Sejmiku Województwa Małopolskiego o jak najszybsze określenie dla pozostałych gmin w województwie wymagań emisyjnych dla kotłów i instalacji w których spalany jest węgiel czy drewno. Wymagania te powinny zostać poprzedzone kilkuletnim okresem przejściowym. Takie możliwości daje tzw. ustawa antysmogowa.
- Władz Województwa Małopolskiego o stworzenie spójnego systemu finansowania programów ograniczenia niskiej emisji na terenie województwa. Brak takiego systemu powoduje chaos i zniechęcenie wśród gmin.
- Władz Miasta o zmianę programu dopłat do likwidacji kotłów węglowych tak aby umożliwić ludziom najuboższym wymianę palenisk węglowych.
- Rządu i Sejmu o natychmiastowe wprowadzenie norm jakości węgla i innych paliw stałych sprzedawanych do sektora komunalno-bytowego;
- Rządu i Sejmu o niezwłoczne wprowadzenie regulacji, które zabronią sprzedaży pozaklasowych kotłów na węgiel i drewno tzw. „kopciuchów”, które masowo instalowane są w polskich domach, na wiele lat pogłębiając problem zanieczyszczenia powietrza.
- Władz samorządowych i rządowych o wprowadzenie w Polsce skutecznego systemu kontroli przestępstwa jakim jest palenie śmieci (bezkarność i bezradność władz w tym względzie prowadzi do wielu przedwczesnych zgonów).
- Władz miasta o intensyfikację kontroli spalania śmieci.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

- Władz Miasta i gmin ościennych o planowanie przestrzenne, które ograniczy dalsze pogłębianie problemu smogu (problem niekontrolowanego rozrastania się miast).
- Władz Miasta i gmin ościennych o bezwzględną ochronę korytarzy przewietrzania miasta.
- Władz Miasta o rozszerzanie terenów zielonych, również w centrum miasta.

TRANSPORT

- Sejmu o przyjęcie ustaw, które umożliwią władzom dużych miast ograniczanie ruchu samochodowego: tworzenie stref ograniczonej emisji komunikacyjnej, wprowadzanie opłat za wjazd do ścisłego centrum, uwolnienie stawek za parkowanie w centrum.
- Władz Miasta o stworzenie polityki transportowej promującej transport zbiorowy oraz rowerowy i zniechęcającej do codziennego korzystania z samochodu.
- Władz Miasta o wypracowanie systemu działań doraźnych w sferze transportu, stosowanych w przypadkach wysokich stężeń zanieczyszczeń: bezpłatnej komunikacji miejskiej, ograniczeń w ruchu samochodowym, itp. Procedury te powinny być automatycznie stosowane przy wysokich stężeniach zanieczyszczeń.

PRZEMYSŁ

- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska o prowadzenie zintensyfikowanych kontroli zakładów przemysłowych.

**Magiczny
Kraków**

EDUKACJA I INFORMACJA

- Władz Miasta o prowadzenie ciągłej, szerokiej kampanii informacyjnej uświadamiającej jak działania mieszkańców i mieszkanki Krakowa (palenie w piecach, używanie samochodów) przekładają się na zanieczyszczenie powietrza oraz na stan zdrowia.
- Rządu o wprowadzenie systemu ostrzegania mieszkańców przed wysokimi poziomami zanieczyszczeń takiego jak obowiązuje w innych krajach europejskich np. w Czechach, na Węgrzech czy we Francji. Do tej pory władze „radziły” sobie z problemem smogu liberalizując przepisy dotyczące stanów alarmowych.